

Beleidsplan Diaconie Nootdorp-Ypenburg 2020 - 2025

Inleiding

In dit beleidsplan beschrijft het College van Diakenen (hierna ook: CvD of diaconie) van de Protestantse Gemeente Nootdorp-Ypenburg van waaruit en op welke wijze zij invulling geeft aan de haar kerkordelijk opgedragen taken.

Dit beleidsplan heeft betrekking op de jaren 2020-2025.

Ons vertrekpunt is de diaconale roeping van de gemeente. Die is als volgt in de Kerkorde (versie mei 2018) verwoord:

De diaconale roeping van de gemeente

De gemeente is geroepen tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid door:

- het betrachten van onderling dienstbetoon,
- het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming aan wie dat nodig hebben,
- het deelnemen in arbeid ten behoeve van het algemeen maatschappelijk welzijn,
- het signaleren van knelsituaties in de samenleving en
- het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping.

Deze roeping betreft zowel de diaconale opdracht in de gemeente en haar omgeving als de diaconale opdracht elders in de wereld.

De diaconale zorg in de gemeente en in haar omgeving krijgt gestalte in het leven van de leden van de gemeente, die worden opgewekt tot onderling dienstbetoon, tot voorbeden en tot de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in de wereld, als ook in de arbeid die door en onder leiding van de diakenen wordt verricht.

De gemeente vervult haar diaconale opdracht elders in de wereld met behulp van en onder leiding van de diakenen en, in samenwerking met de daartoe aangewezen organen van de kerk, met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 14.

Bron: Kerkorde Protestantse Kerken in Nederland: ORDINANTIE 8 (versie mei 2018, pag. 59-60)

Onze visie op diaconaat

De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt.

Diaconaal beleid

Ons beleid hebben we bepaald door ons te bezinnen op onze diaconale opdracht. Daarbij hebben we ons laten leiden door de volgende vragen:

1. Wat zouden we concreet als diaconie moeten doen?
2. Over welke middelen in menskracht en geld kan de diaconie beschikken?
3. Welke keuzes maken we als diaconie om met de beschikbare middelen zo goed mogelijk aan onze diaconale opdracht te voldoen?

Ad 1: Wat zouden we concreet als diaconie moeten doen?

Voor deze vraag grijpen we terug op de kerkorde (artikel V lid 3). Daarin staat:

De diakenen zijn in het bijzonder geroepen tot:

- de dienst aan de Tafel van de Heer en het inzamelen en uitdelen van de liefdegaven,
- de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld,
- de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping,
- en de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard.

Ad 2: Onze mogelijkheden?

- Menskracht

Het College van Diakenen bestaat minimaal uit 4 diakenen met vertegenwoordiging uit beide wijkgemeenten, waaronder een voorzitter, secretaris en penningmeester, aangevuld met diaconale vrijwilligers.

- Financiële middelen

1. Beschikbaar uit eigen middelen

Het CvD kan hulp verlenen uit eigen middelen. Deze ruimte hiervoor wordt gevormd door

- collectes en giften voor algemeen gebruik
- opbrengsten uit eigen vermogen (rente, dividend, koerswinst)

Indien deze middelen niet toereikend zijn voor de ambitie van het CvD kan worden overwogen een deel van het diaconale vermogen daarvoor in te zetten. Hierbij dient te worden gerealiseerd dat dit impact heeft op toekomstige opbrengsten uit eigen vermogen. Een voorstel met criteria om het diaconaal vermogen aan te spreken, wordt uitgewerkt najaar 2020, waarna besluitvorming zal volgen.

2. Bestemmingscollectes

Het CvD stelt jaarlijks een gezamenlijk rooster op van de doorzendcollectes, rekening houdend met het landelijk collecterooster van de PKN. Dit wordt ter goedkeuring aan de AK vorgelegd.

Ad 3: De keuzes die we maken t.a.v. onze diaconale activiteiten?

In algemene zin is er een groot aantal activiteiten waarin we als diaconale gemeente en specifiek als diaconie vorm en inhoud kunnen geven aan onze roeping 'daar helpen waar geen helper is' namelijk op:

1. Plaatselijk niveau

- Het verstrekken van hulp aan individuele leden van de kerkelijke gemeente en in voorkomende gevallen aan anderen in de vorm van menskracht, sociale begeleiding, giften, kredieten enz.
- Financiële ondersteuning aan andere instellingen die op plaatselijk niveau diaconaal en missionair werk verrichten.

- Voorlichting geven aan de kerkelijke gemeente over het werk van de diaconie in de kerkbode, de nieuwsbrief/weeknieuws en op gemeenteavonden.
 - Behulpzaam zijn in de kerkdiensten bij het collecteren en de bediening van het Heilig Avondmaal.
 - Het beheer van het diaconaal vermogen.
 - Kritisch volgen van het sociale beleid in de ruime zin van de burgerlijke gemeente.
2. *Regionaal en landelijk niveau*
- Financiële ondersteuning aan instellingen die op regionaal en landelijk niveau diaconaal en missionair werk verrichten.
 - Deelname aan regionale en landelijke diaconale activiteiten.
 - Kritisch volgen van het sociale beleid in de ruime zin van de burgerlijke overheden.
3. *Internationaal niveau*
- Financiële ondersteuning aan instellingen die op internationaal niveau diaconaal en missionair werk verrichten.
 - Kritisch volgen van het beleid van de Nederlandse regering met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking en mensenrechten.
 - Kritisch volgen van de internationale ontwikkelingen met betrekking tot de armoede en mensenrechten.

Diaconale activiteiten: concreet gemaakt

De voorgaande lijst met activiteiten is uitgebreid en algemeen van aard. Daarom maken we als diaconie keuzes om zo goed mogelijk inhoud te geven aan de diaconale opdracht van de gemeente en onze rol daarin als diaconie. Daarbij houden we rekening met onze mogelijkheden wat betreft menskracht en financiële middelen.

Om onze activiteiten concreet te maken hebben we ze als volgt ingedeeld:

- I. Activiteiten die we zelf als diaconie organiseren of ondersteunen:
 - a. Reguliere, doorlopende activiteiten
 - b. Speerpunten 2020 – 2025
- II. Activiteiten als reactie op een vraag vanuit de gemeente of vanuit onze omgeving (plaatselijk, regionaal, nationaal of internationaal)
- III. Een transparant beheer van de financiële middelen

I. Activiteiten die we zelf organiseren of ondersteunen	
<i>(a) Reguliere, doorlopende activiteiten</i>	<i>Opmerkingen</i>
Tafel van de Heer	i.s.m. predikant en ouderlingen
Collecteren	
Maken collecterooster	i.s.m. kerkrentmeesters
Ouderenvervoer naar kerkdiensten	
Kerstgroet	i.s.m. pastoraat
Paasgroet	Voortouw ZWO
Schrijfactie Amnesty International	Voortouw ZWO
Ondersteunen Voedselbank (organisatie uitdeelpunt, kratten/blikkenactie)	In overleg met Voedselbanken
ZWO-activiteiten	
Opstellen Jaarplan	Jaarlijks in het najaar voor het komende jaar. Hierin opgenomen hoe speerpunten vorm te geven + suggesties vanuit gemeente.

(b) Speerpunten 2020 – 2025

- Gezamenlijk Zomerproject (ZWO – diaconie)
- Streven naar gezamenlijke acties (van de beide wijken)
- Balans t.a.v. ondersteuning drietal projecten op regionaal, nationaal en globaal niveau
- Nauw contact met Voedselbank en actie(s) voor extraatjes (bijv. waspoeder)
- Communicatie naar gemeenteleden over diaconie
- Lijst van binnengekomen hulpverzoeken meenemen in toekennen diaconale besteding
- Gezamenlijke vrijwilligersactiviteit ondernemen jaarlijks om voeling te houden met het werkveld, in eigen kerk of elders
- Jaarlijks contact met burgerlijke gemeenten P/N en Den Haag over (diaconale) noden
- Denken aan (diaconale activiteiten voor) de jeugd

II. Activiteiten als reactie op vraag vanuit de gemeente of vanuit onze omgeving

We staan open voor vragen en suggesties vanuit de gemeente of vanuit onze omgeving. Dergelijke vragen kunnen bijvoorbeeld gaan over het meewerken aan acties of het opnemen van collectiedoelen. Ook krijgen we veel verzoeken om steun aan allerlei instellingen. Als diaconie nemen we vragen, suggesties en verzoeken om steun serieus en agenderen die op onze vergaderingen. Waar mogelijk nemen we deze mee in ons jaarplan.

III. Transparant beheer van onze middelen

We beheren de diaconale middelen conform de ordinanties uit de kerkorde. In dat verband doen we onder meer verslag van het beheer van de middelen in de Kerkbode en wordt de jaarrekening ter inzage gelegd. Het beheer is onderworpen aan het toezicht van de Algemene Kerkenraad.

Bijlage 1: Uitgangspunten en procedure bij verzoeken om individuele ondersteuning

Wanneer kan de diaconie ondersteuning bieden?

De diaconie kan in individuele gevallen ondersteuning bieden, 'daar waar geen helper is': We willen daarin transparant zijn en daarom gebruiken we bij verzoeken om ondersteuning de navolgende criteria:

1. De ondersteuning moet van diaconale aard zijn.
2. Er dient contact te bestaan tussen degene die ondersteuning nodig heeft en de diaconie.
3. Indien een bepaalde vorm van ondersteuning al door anderen wordt gedaan, ondersteunen we als daarop een aanvulling nodig is.
4. We steunen naar vermogen en met in achtneming van onze beperkingen, zowel wat betreft menskracht als financiële mogelijkheden.

Verder zijn er de volgende aandachtspunten:

- a) Er is sprake van urgentie.
- b) Er bestaat evenwicht tussen de diaconale steun en aandacht voor de oorzaken van noodsituaties.
- c) Er zijn voldoende mogelijkheden van terugkoppeling.
- d) Het gaat in principe om éénmalige bijstand (zoals broodnood, aanschaf van kleding, leefgeld ter overbrugging van een korte periode).
- e) Als iemand voor langere tijd noden kent is het belangrijk dat hij of zij de voorliggende voorzieningen aanspreekt: voorzieningen door de overheid ingesteld, hulp van specifieke belangenorganisaties of – fondsen. De diaconie kan hierbij ondersteuning bieden. Als er geen hulp kan worden gevonden bij andere instanties kan de diaconie ook voor langere tijd ondersteuning bieden.

Wijze van contact:

Op de volgende manieren kan contact ontstaan tussen degene die hulp nodig heeft en de diaconie.

Rechtstreeks: de hulpvrager richt zich met de vraag om ondersteuning rechtstreeks tot de diaconie. Per mail aan: diaconie@pwnootdorp.nl / diaconie@kerkopypenburg.nl of mondeling bij een van de diakenen.

Indirect: de predikant, kerkelijk werker, ouderlingen, contactpersonen of diakenen kunnen degene die mogelijk diaconale steun nodig heeft vanwege constatering of signalen vragen of deze diaconale steun wenst. Aangezien degene die mogelijk steun nodig heeft niet uit eigen beweging met het verzoek om hulp is gekomen mag duidelijk zijn dat discreet handelen gewenst is. Met toestemming van de persoon / de personen in kwestie meldt de predikant, kerkelijk werker, ouderling of contactpersoon dit aan de diaconie. Dit kan per mail (zie voor mailadressen: www.pwnootdorp.nl / www.kerkopypenburg.nl) of mondeling bij een van de diakenen.

Rol en positie van de diaconie:

De diaconie heeft als uitgangspunt dat bij een verzoek om ondersteuning eerst wordt nagegaan of deze bij andere (overheids-) instanties kan worden verkregen. Is dit het geval dan zal de diaconie de verzoeker naar deze instanties doorverwijzen. De diaconie zal de verzoeker, voor zover noodzakelijk en gewenst, hulp bieden in het proces dat tot geldelijke ondersteuning kan leiden. Indien de instantie besluit om gelden uit te keren zal de diaconie dit in principe niet meer doen. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan de diaconie hiervan afwijken en tot een extra aanvulling besluiten (zie

verder bij materiële uitgangspunten). Wanneer de instantie besluit om geen geldelijke middelen uit te keren zal de diaconie zich desgevraagd beraden op de vraag of zij dit zelf alsnog dient te doen. Alsdan kunnen aspecten die de instanties in hun beoordeling van de aanvraag niet kunnen betrekken wel een rol spelen (zie verder bij materiële uitgangspunten).

Indien bij een verzoek om ondersteuning op voorhand vaststaat dat deze niet elders kan worden verkregen, zal de diaconie toch beoordelen of het verzoek gehonoreerd dient te worden. De omstandigheden van het geval bepalen uiteindelijk of tot verstrekking van gelden, of van middelen anderszins, zal worden overgegaan (zie verder bij materiële uitgangspunten).

Materiële uitgangspunten:

Mede vanwege het beperkte diaconale budget zijn de volgende materiële uitgangspunten inzake verstrekking van diaconale gelden van toepassing:

- Verstrekking van diaconale gelden vindt in principe alleen plaats aan personen die aantoonbaar -incidentele- hulp behoeven.
- Diaconale gelden worden in principe niet aangewend voor luxe artikelen.
- Diaconale gelden worden zo mogelijk niet aan nieuwe maar aan kwalitatief goede tweedehands artikelen besteed.
- De diaconie kan gelijktijdig met de verstrekking van gelden een betalingsregeling verlangen en wel in die gevallen waar zij dit redelijk en wenselijk acht. Voorafgaand aan de verstrekking dient hierover overeenstemming te zijn met de verzoeker.

De vorenstaande uitgangspunten laten onverlet dat zich situaties kunnen voordoen die in redelijkheid als zeer schrijnend kunnen worden aangemerkt. Alsdan kan de diaconie besluiten om van de materiële uitgangspunten af te wijken.

Procedure snelle besluitvorming:

Indien snelle besluitvorming noodzakelijk is voor besteding van bedragen onder EUR 100,- wordt gewerkt met het vier-ogen principe: tenminste één andere diaken wordt geconsulteerd. Indien deze binnen 24 uur akkoord geeft, is de besteding geoorloofd. De diakenen worden hierbij zo snel als mogelijk geïnformeerd (per mail). De besteding wordt bij de eerstvolgende diaconievergadering toegelicht.

Bijlage 2: Besteding van de diaconale middelen - niet zijnde 'individuele ondersteuning'

Ondersteuning in urgente situaties

Van urgentie is zeker sprake indien personen in ernstige nood geraken als gevolg van oorlogsgeweld en natuurrampen. Ook in de eigen gemeente kunnen mensen in nood verkeren doordat zich onvoorziene gebeurtenissen hebben voorgedaan. Voor die gevallen kan de diaconie bepaalde financiële voorzieningen treffen.

Reikwijdte

Steun van de diaconie beperkt zich niet tot leden van de eigen gemeente. Zij staat open voor steunaanvragen van alle inwoners van Nootdorp en Ypenburg. Daarom zijn we ook betrokken bij het werk van plaatselijke stichtingen en instellingen. Zo zijn we onder andere actief betrokken bij het werk van de voedselbank, de blikkenactie in het najaar, en (via geldelijke steun) bij vluchtelingenwerk. Ook zijn verschillende collecten bestemd voor plaatselijk diaconaal werk. Samen met gemeenteleden doet de diaconie in Nootdorp mee aan zegelacties van plaatselijke winkeliers; de zegels worden ingewisseld voor boodschappenpakketten en deze worden bezorgd bij gemeenteleden en bij niet-gemeenteleden waarvan de diaconie weet dat die wel een extraatje kunnen gebruiken.

Financieel vermogen Diaconie: belegging en besteding

De diaconie streeft naar een duurzaam beleggingsbeleid waarbij de koopkracht van het beschikbare vermogen zo goed als mogelijk behouden blijft. Om risico's - die er altijd zijn - zoveel als mogelijk te vermijden, streeft de diaconie naar een breed gespreide mix van beleggingen in obligaties, aandelen en eventueel andere zakelijke waarden (o.a. vastgoed). Hierbij is oog voor inflatierisico, renterisico en risico van beleggen in aandelen en zakelijke waarden. Het uitgangspunt is het in juni 2019 vastgestelde beleggingsbeleid in het College van Diakenen (en in de Algemene Kerkenraad van november 2019). Dit beleid wordt jaarlijks (bij de begroting) besproken in het College van Diakenen.

De diaconie streeft ernaar om dit financiële vermogen - dat door vorige generaties in de vele, vele jaren bijeen is gebracht - zorgvuldig te beheren en te besteden. Hierbij zijn de diaconale keuzes in dit beleidsplan leidend.

Terugkoppeling besteding van gelden

Terugkoppeling vergroot de betrokkenheid van de kerkelijke gemeente met het werk en maakt het makkelijker om periodiek te kunnen beoordelen of de activiteiten nog steeds voldoen aan de gestelde maatstaven. Bij de door de 'Kerk in Actie' erkende instellingen wordt er vanuit gegaan dat in voldoende mate sprake is van terugkoppeling (controle). Voor andere ontvangers dan deze instellingen kan van voldoende mate van terugkoppeling worden besproken indien deze minimaal één maal per jaar in de gemeente verschijnen en bereid zijn om inzichtelijk te maken waaraan de gelden worden besteed

Structurele hulp: Noodsituaties versus (dieper liggende) oorzaken

Het geven van daadwerkelijke hulp of het geven van financiële ondersteuning in noodsituaties is goed en moet prioriteit hebben. Tegelijkertijd is het gewenst dat nagedacht wordt over de oorzaken hiervan. In breder verband kan worden deelgenomen aan discussies over het ontstaan van armoede en onderdrukking en over de wijze waarop deze bestreden kunnen worden. Daarnaast zal voor wat

betreft de individuele gevallen door de diaconie worden nagegaan of er mogelijkheden zijn om de oorzaken geheel of gedeeltelijk weg te nemen.

Evenwichtige verdeling van de besteding van middelen

Het is zaak dat de diaconale activiteiten evenwichtig worden verdeeld tussen enerzijds diaconale en missionaire doelen en anderzijds plaatselijk, regionaal, landelijk en internationaal werk. De verdeling zal jaarlijks plaatsvinden. Hierbij zullen de gegevens van het afgelopen jaar en de te verwachten ontwikkelingen ten aanzien van het nieuwe jaar een rol spelen. Bij het steunen van diaconale activiteiten hebben we een voorkeur voor doelen waar we als gemeente, of als individueel gemeentelid, een relatie mee hebben.

Bijlage 3: ZWO in Nootdorp en Ypenburg

Zowel in Nootdorp als in Ypenburg zijn ZWO commissies. ZWO staat voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking. Deze commissies zijn een onderdeel van de diaconie.

Nootdorp

De ZWO-commissie in Nootdorp bestaat uit vijf leden, waarvan één tevens lid is van de diaconie. Hierdoor is er altijd een goede verbinding met de diaconie en de kerkenraad. De commissie richt zich op projecten in het buitenland.

Twee keer per jaar zijn er projecten die meerdere weken omvatten: het 40 dagenproject (zes zondagen) en het Zomerproject (zeven zondagen). Dit laatste valt samen met de zomervakantie in het basisonderwijs.

De commissie bereidt de verschillende onderwerpen voor. Via het maandblad en weeknieuws worden de gemeenteleden op de hoogte gehouden. De commissie probeert de Zomerprojecten zo divers mogelijk te houden. Deze projecten worden in overleg met Kerk in Actie georganiseerd. Waar mogelijk probeert de commissie via Kerk in Actie ook een spreker te krijgen voor het project. Daarnaast zijn er per jaar enkele landelijke collecten die met folders worden aangekondigd.

Ypenburg

De ZWO-commissie in Ypenburg bestaat uit vijf leden, waarvan één tevens diaken is, net als in Nootdorp. Hierdoor is er altijd een goede verbinding met de Diaconie en de Kerkenraad. De commissie richt zich op projecten in zowel het buitenland als in Nederland.

Twee keer per jaar zijn er projecten die meerdere weken omvatten: het 40 dagenproject (zes zondagen) en het Zomerproject (zeven zondagen). Dit laatste valt samen met de zomervakantie in het basisonderwijs. Voor het 40 dagenproject wordt iedere zondag een mondelinge toelichting op het Kerk in Actie-collectiedoel gegeven tijdens de dienst (dikwijls met powerpoint presentatie). De commissie heeft voor het Zomerproject het beleid om het ene jaar een doel te zoeken ver weg (wereldwijd); het andere jaar dichtbij, namelijk in de nabije regio. Waar mogelijk wordt een spreker uitgenodigd om na afloop van het Zomerproject de cheque met het bijeengebrachte bedrag in ontvangst te nemen en een toelichting te geven bij het doel. In geval van een doel dichtbij wordt ook gestreefd naar een bezoek ter plaatse.

De commissie verzorgt bij bijzondere collectes (Werelddiaconaat, 40 dagenproject en Zomerproject) een tafel met (folder)materiaal in de foyer van de kerk.

De commissie initieert acties waarbij de opbrengst is bestemd voor goede doelen (taartenactie op Paasmorgen, kerstkaartenactie in december, kledingveiling rondom Zomerproject e.d.).

De commissie organiseert ongeveer tweemaal per jaar een Amnesty-schrijfactie na de dienst.

Samenwerking tussen de beide ZWO-commissies

De beide commissies streven naar één gezamenlijk doel voor de jaarlijkse Zomerprojecten.

Communicatie hierover wordt zoveel mogelijk gezamenlijk gedaan. Invulling en nadere uitwerking kan per wijkgemeente verschillen.